

Faktu lapa

ECHA-12-FS-07-LV

Svarīga informācija to vielu saņēmējiem, uz kurām attiecas **REACH** regulas 2. panta 7. punkts Paziņošanas pienākumi attiecībā uz konkrētām vielām, kam piemēro atbrīvojumu no reģistrācijas atbilstoši **REACH**

Šīs faktu lapas mērķis ir informēt lasītājus par to, ka dažas vielas var likumīgi laist tirgū bez reģistrācijas numura, un iepazīstināt viņus ar informāciju, ko viņi var saņemt no piegādātājiem, jo īpaši saistībā ar vielām, kurām piemērojams atbrīvojums no reģistrācijas atbilstoši **REACH** regulas 2. panta 7. punktam.

Ražotāji vai importētāji, kas var pajauties uz **REACH** regulas 2. panta 7. punktu par uz reģistrācijas noteikumu neattiecināšanu uz konkrētām vielām, var likumīgi laist šādas vielas tirgū, neiesniedzot reģistrācijas dokumentāciju. Tādā gadījumā ražotājs vai importētājs nesāņem reģistrācijas numuru un attiecīgi nevar paziņot šādu numuru piegādes ķēdē.

Uzņēmumiem, kas vēlas izmantot šādu atbrīvojumu, ir jānovērtē, vai to vielas ir atbilstīgas minētajam atbrīvojumam. Tiem (pēc pieprasījuma) ir arī jāiesniedz iestādēm attiecīga informācija, lai pierādītu, ka to vielas atbilst atbrīvojuma nosacījumiem.

Tiklīdz tiek noteikts, ka vielu var likumīgi laist tirgū, kaut arī reģistrācijas numurs var nebūt pieejams, ir piemērojams papildu pienākums. Šādu vielu piegādātājam ir pienākums paziņot informāciju saviem piegādes ķēdes lejupejiem

saņēmējiem, lai tie varētu droši lietot attiecīgās vielas.

VIELAS, KURĀM PIEMĒRO REĢISTRĀCIJAS ATBRĪVOJUMU ATBILSTOŠI 2. PANTA 7. PUNKTAM

Atbrīvojumu no reģistrācijas pienākumiem piemēro šādām vielām:

- **vielām, kas uzskaitītas **REACH** regulas IV pielikumā**, jo tās rada minimālu risku tām piemērojo īpašību dēļ (piemēram, ūdens, slāpekļis);
- **vielām, uz kurām attiecas **REACH** regulas V pielikums**, jo šādu vielu (vielas, kas atrodamas dabā, piemēram, minerāli, rūdas un rūdu koncentrāti, ja tie nav ķīmiski pārveidoti) reģistrāciju uzskata par lieku vai nevajadzīgu;
- **vielām, kas jau ir reģistrētas un reģenerētas reģenerācijas procesā visā ES;**
- **vielām, kas jau ir reģistrētas ES, eksportētas no ES un atkārtoti importētas ES.**

Konkrētie nosacījumi, ar kādiem ir piemērojami minētie atbrīvojumi no reģistrācijas atbilstoši **REACH**, ir sīkāk izklāstīti **ECHA [Reģistrācijas vadlīnijās](#)** (sk. 2.2.3. punktu).

IESAISTĪTIE DALĪBNIEKI

Šajā dokumentā ietvertā informācija var būt noderīga ikvienam dalībniekam, kas iesaistīts tādās vielas piegādes ķēdē, kurai piemēro atbrīvojumu no jebkura 2. panta 7. punkta noteikuma. Tā kā vielas, kam piemēro atbrīvojumus, var laist tirgū, nenorādot reģistrācijas numuru, šī faktu lapa ir īpaši paredzēta:

- saņēmējiem (tostarp pakārtotajiem lietotājiem, kas izmanto vielas profesionālajā un/vai rūpnieciskajā darbībā), un nav pārliecināti, vai vielas, kuras tie saņem, ir likumīgi laistas tirgū;
- piegādātājiem, kam ir pienākums sniegt saviem klientiem drošības datu lapas (*SDS*) vai citu pietiekamu informāciju par piegādātās vielas drošiem lietošanas veidiem, ja *SDS* nav obligāta.

Dažos gadījumos šāda informācija var būt noderīga izplatītājiem (arī mazumtirgotājiem), jo arī tie sniedz ieguldījumu piegādes ķēdes informācijas plūsmā.

KĀDU INFORMĀCIJU ES PARASTI VARU SAŅEMT NO SAVA PIEGĀDĀTĀJA?

Drošības datu lapa

Piegādātājam ir jāsniedz *SDS* **ikreiz**, kad viela (atsevišķi vai maisījumā) ir klasificēta kādā no šādām kategorijām:

- tā atbilst kritērijiem, lai to **klasificētu kā bīstamu** saskaņā ar Regulu par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojumu (*CLP* regulu), vai arī vielu saturošais maisījums ir klasificēts kā bīstams saskaņā ar Bīstamo preparātu direktīvu (*DPD*);
- tā ir noturīga, bioakumulatīva un toksiska (*PBT*) vai ļoti noturīga un ļoti bioakumulatīva (*vPvB*) saskaņā ar *REACH* regulas XIII pielikumu;
- tā ir iekļauta to [kandidātvielu sarakstā](#), kurām var būt piemērojama licencēšana.

Piegādātājam pēc pieprasījuma ir arī jāsniedz *SDS* par ikvienu maisījumu, kas neatbilst kritērijiem, lai to klasificētu kā bīstamu, bet kas satur:

- maisījumos, kuri nav gāzveida, $\geq 1\%$ (no masas) (vai gāzveida maisījumos $\geq 0,2\%$ no tilpuma) vielu, kas ir bīstama cilvēku

veselībai vai apkārtējai videi, vai

- maisījumos, kuri nav gāzveida, $\geq 0,1\%$ (no masas) *PBT* vai *vPvB* vielu, kas iekļauta XIII pielikumā, vai
- vielu, kurai ir noteiktas Kopienas arodekspozīcijas robežvērtības.

Jāņem vērā, ka *SDS* nav jāsniedz, ja bīstamu vielu vai bīstamu maisījumu piedāvā vai pārdod plašākai sabiedrībai, nodrošinot pietiekamu informāciju par vielas drošu lietošanas veidu, ja vien to īpaši nepieprasa pakārtots lietotājs vai izplatītājs. Tātad *SDS* ir paredzētas tikai profesionāliem lietotājiem.

Plašāka informācija par to, kādām vielām un to maisījumiem jāpievieno *SDS*, pieejama [Vadlīnijās par drošības lapu sastādīšanu](#).

Paplašinātās *SDS*

Dažos gadījumos piegādes ķēdē iesaistītajiem dalībniekiem tiks sniegts viens vai vairāki iedarbības scenāriji (*ES*), kas pievienoti vielas vai maisījuma *SDS*. Tas var notikt, ja viela ir jāreģistrē, jo tās apjoms ir 10 tonnas vai vairāk gadā. Tādā situācijā reģistrētajam ir jāveic ķīmiskās drošības novērtējums (*CSA*), lai panāktu, ka vielas ražošanā un lietošanā radušies riska veidi tiek kontrolēti. *CSA* rezultātus tad dokumentē ķīmiskās drošības pārskatā (*CSR*). Galīgais *ES* ir *CSR* neatņemama sastāvdaļa, un to izstrādā par visiem identificētajiem lietošanas veidiem. Tiklīdz attiecīgais *ES* ir pabeigts, tas jāpaziņo Jums un citiem reģistrētāja pakārtotajiem lietotājiem kā *SDS* pielikums, tādējādi izveidojot tā dēvēto paplašināto *SDS*. *ES* tiek sniegti attiecīgi norādījumi par riska pārvaldības pasākumiem (*RMM*), kas būtu jāveic, lai nodrošinātu riska kontroli.

Tomēr iesaistītajiem dalībniekiem jāapzinās, ka ne visiem reģistrētajiem, kam jāveic *CSA* un jāsniedz *CSR*, ir pienākums obligāti sagatavot *ES*. Piemēram, lai gan *CSA* un *CSR* parasti nepieciešami par visām vielām, kas jāreģistrē, ja to apjoms ir 10 tonnas vai vairāk gadā, *ES* ir jāsniedz tikai par tām vielām, kuras atbilst kritērijiem, lai tās klasificētu kādā no *REACH* regulas 14. panta 4. punktā noteiktajām bīstamības klasēm vai kategorijām vai novērtētu kā *PBT* vai *vPvB*.

Turklāt *CSA* un *CSR* parasti veic kā daļu no reģistrācijas sagatavošanās darbiem līdz attiecīgajam termiņam. Tāpēc *ES* par konkrētu vielu atsevišķi vai maisījumā parasti

tiks pievienots *SDS* tikai pēc attiecīgās vielas reģistrācijas.

Plašāka informācija par *ES* informācijas saturu ir pieejama [Vadlīnijās par informācijas prasībām un ķīmiskās drošības novērtējumu, D. daļā "Iedarbības scenārija sagatavošana"](#).

Noderīgi varētu būt arī [Iedarbības scenāriju praktiskie piemēri](#), kas pieejami *ECHA* tīmekļa vietnē.

Cita informācija

Saskaņā ar *REACH* regulas 32. panta 1. punktu, piegādājot vielu vai maisījumu, par kuru *SDS* nav obligāta, piegādātājiem tomēr ir jāpaziņo šāda informācija:

- vai vielai piemēro [licencēšanu](#), kā arī sīka informācija par piešķirtajām vai noraidītajām licencēm vai attiecīga informācija, ja licence ir noraidīta;
- sīka informācija par piemērojamiem [ierobežojumiem](#);
- visa pieejamā un būtiskā informācija par vielu, kas nepieciešama, lai varētu īstenot attiecīgu riska pārvaldību;
- **reģistrācijas numurs**, ja tas ir pieejams, visām vielām, par kurām tiek paziņota informācija, kā izklāstīts iepriekš.

KĀDAS IZMAIŅAS VEICAMAS, JA IR PIEMĒROJAMS 2. PANTA 7. PUNKTS?

Tomēr ir vielas, par kurām Jūsu piegādātājam **nav** jāsniedz visa iepriekš uzskaitītā informācija. Tās ir sīkāk aprakstītas turpmāk.

Vielas, uz kurām attiecas *REACH* regulas IV un V pielikums

Ja attiecībā uz vielu ir izpildīti *REACH* regulas 2. panta 7. punkta a) vai b) apakšpunktā paredzētie nosacījumi (attiecībā uz vielām, kas uzskaitītas regulas IV vai V pielikumā, jo par tām jau ir zināma pietiekama informācija vai arī to reģistrāciju uzskata par lieku vai nevajadzīgu), tai nepiemēro reģistrācijas noteikumus un to var likumīgi laist tirgū bez reģistrācijas numura. Jāņem vērā, ka reģistrācijas numurs attiecas uz konkrētu vielas reģistrācijas dokumentāciju, ko iesniedz katrs ražotājs vai importētājs. Tāpēc tādu vielu saņēmēji, kuras to ražotājs vai importētājs nav reģistrējis, jo tām

piemērojami atbrīvojumi saskaņā ar 2. panta 7. punkta a) vai b) apakšpunktu, nesaņem reģistrācijas numuru no šādu vielu ražotāja vai importētāja.

Kā minēts iepriekš, *CSR*, kurā dokumentēts *CSA*, ir jāgatavo tikai par vielām, kas jāreģistrē, ja to apjoms ir 10 tonnas vai vairāk gadā vienam reģistrētājam. Attiecīgi vielām, kam piemēro reģistrācijas atbrīvojumu, *CSA* un *CSR* nav vajadzīgi vispār. Tāpēc, ja esat šādas vielas saņēmējs, Jūs nesaņemsiet *ES* kā daļu no drošības datu lapas.

Sīkāks skaidrojums un pamatinformācija par dažādo atbrīvojumu piemērošanu un paskaidrojumi par to, kad atbrīvojums varētu būt vai nebūt piemērojams, pieejami [Vadlīnijās par V pielikumu](#).

Reģenerētas vielas

Reģenerēšanas operators, kas konstatē, ka viela ir tāda pati kā jau reģistrēta viela, un kam ir vajadzīgā informācija saskaņā ar *REACH* 31. vai 32. pantu, ir atbrīvots no konkrētās vielas reģistrācijas, un tāpat tam nav jāveic *CSA* vai jāaizpilda *CSR* par attiecīgo vielu. Tāpēc, pat ja tās pašas "oriģinālās" vielas reģistrācija neaptver tās kā reģenerētās vielas lietošanas veidu, reģenerēšanas operatoram nav jāgatavo *ES* par reģenerētās vielas lietošanas veidu. Tomēr jāatceras, ka reģenerēšanas operatoram vienmēr ir jāiesniedz attiecīga un pietiekama drošības informācija, lai reģenerēto vielu varētu lietot droši.

Laižot tirgū reģenerētu vielu, reģenerēšanas operatoram nav jānorāda reģistrācijas numurs, jo tiek piemērots atbrīvojums no *REACH* II sadaļas noteikumiem. Tāpēc, ja esat tādas reģenerētas vielas saņēmējs, ko reģenerēšanas operators nav reģistrējis, jo ir piemērojams *REACH* regulas 2. panta 7. punkta d) apakšpunktā paredzētais atbrīvojums, parasti Jūs nesaņemsiet:

- reģistrācijas numuru,
- *ES* par secīgajiem pakārtotajiem lietošanas veidiem jaunā dzīves cikla ķēdē pēc reģenerācijas,

no reģenerētās vielas ražotāja kā daļu no *SDS* vai kā tās pielikumu.

Tomēr jāņem vērā, ka saskaņā ar *REACH* 32. panta 1. punkta noteikumiem var būt nepieciešams bez maksas paziņot reģistrācijas numuru, ja reģenerēšanas operatoram tas ir pieejams.

Plašāka informācija par nosacījumiem, ar kādiem juridiskas personas, kas reģenerē vielas no atkritumiem, var izmantot 2. panta 7. punkta d) apakšpunktā noteikto atbrīvojumu, un par to pienākumiem apmainīties ar informāciju piegādes ķēdē ir pieejama [Vadlīnijās par atkritumiem un reģenerētajām vielām](#).

Atkārtoti importētas vielas

Tajos gadījumos, kad viela vispirms ir ražota ES, tad eksportēta un pēc tam atkārtoti importēta ES, varētu būt piemērojams divkāršas reģistrācijas pienākums, ja tas notiek vienā un tajā pašā piegādes ķēdē. Tāpēc vielām, kas ir reģistrētas saskaņā ar *REACH* II sadaļu, eksportētas un tad importētas atkārtoti, piemēro reģistrācijas atbrīvojumu ar šādiem nosacījumiem:

- vielai jābūt reģistrētai, pirms tā eksportēta no ES;
- vielai, kas ir jau reģistrēta un eksportēta, un vielai, kas tiek importēta atkārtoti, jābūt vienai un tai pašai;
- vielai ne tikai jābūt tai pašai, bet tai arī no tās pašas piegādes ķēdes, kurā viela reģistrēta;
- atkārtotajam importētājam jābūt saņēmušam visu informāciju par eksportēto vielu, un šādai informācijai jāatbilst prasībām, kas noteiktas saskaņā ar *REACH* attiecībā uz informācijas sniegšanu lejup pa piegādes ķēdi.

Atkārtotā importētāja rīcībā jābūt dokumentācijai, kas pierāda, ka viela ir identiska tai, ko ES reģistrējis viņš pats vai kāds cits viņa piegādes ķēdē. Vielas vienādība jānovērtē saskaņā ar kritērijiem, kas noteikti [Vadlīnijās par vielu identificēšanu un nosaukumu piešķiršanu saskaņā ar *REACH* un *CLP*](#).

Turklāt, lai izvairītos no divkāršas reģistrācijas pienākuma, atkārtotajam importētājam ir jābūt pieejamai *SDS* vai citai informācijai, kas noteikta 32. pantā attiecībā uz eksportēto vielu. Atkārtotais importētājs to var pierādīt,

izsekojot un dokumentējot piegādes ķēdi un identificējot vielas sākotnējo reģistrētāju.

KUR ES VARU SAŅEMT PAPILDU INFORMĀCIJU UN ATBALSTU?

Dalībvalstu *REACH* palīdzības dienesti piedāvā praktisku padomu vietējās valodās:

<http://www.echa.europa.eu/lv/web/guest/support/helpdesks/national-helpdesks>

Bieži vien arī **nozaru apvienības** sniedz informāciju un atbalstu saviem locekļiem.

SAITES UZ RADNIECĪGĀM TĒMĀM

[REACH regula](#) (EK) Nr. 1907/2006

[REACH vadlīnijas](#) — šī *ECHA* tīmekļa vietnes sadaļa ir vieta, kurā vienkopus pieejamas vispārīgas un sīkas tehniskās vadlīnijas par *REACH*.

[Vadlīņu faktu lapas](#) un [bieži uzdotie jautājumi](#) ir pieejami *ECHA* tīmekļa vietnes sadaļā "Atbalsts".

Atruna: Šis ir sākotnēji angļu valodā publicētā dokumenta darba tulkojums. Oriģināldokuments ir pieejams *ECHA* tīmekļa vietnē.

© Eiropas Ķimikāliju aģentūra, 2012. gads